

DOBRA PRAKTYKA

MONIKA JASKÓRZYŃSKA WYSPA

SCENARIUSZ ZAJĘĆ
DO REINTEGRACJI

dla klas IV - VIII
szkoły podstawowej

INSTYTUT
PROFILAKTYKI
ZINTEGROWANEJ

NARZĘDZIOWNIK

PREZENTACJA DOBREJ PRAKTYKI

Nazwa: „Wyspa”

Autor / źródło: pomysł ma źródło w arteterapii. Oryginalna idea pochodzi od Joanny Rozkwitalskiej i stosowana była w klasach gimnazjalnych w latach 2013-2015. W nowej formie z przeznaczeniem dla klas IV-VIII zaadaptowany został przez Monikę Jaskórzyską.

Opis: do przeprowadzenia zajęć potrzebne są dwie godziny lekcyjne (90 minut) z zachowaniem ciągłości. W przedsięwzięciu uczestniczy zespół klasowy wraz z wychowawcą, który pełni tylko rolę prowadzącego. Prowadzący przedstawia klasie ideę wyspy, którą tworzą uczniowie. Każdy ma miejsce na tej wyspie, każdy ją współtworzy, każdy pełni tam jakąś wymyśloną przez siebie rolę. To od dzieci zależy wygląd, układ, zagospodarowanie przestrzeni na wyspie. Wyspą jest na tyle duży kawałek papieru, taki, aby w czasie nanoszenia na ten papier rysunków przez dzieci każdy miał dostęp i możliwość swobodnego rysowania. Zadaniem uczniów jest zorganizowanie życia na samowystarczalnej wyspie, wraz z niezbędnymi na niej ludźmi pełniącymi różne role. Role te pełnią dzieci, a przypisują je sobie samodzielnie. W działaniu podczas pracy nad urządzeniem wyspy doskonale daje się zaobserwować oryginalność pomysłów uczniów, zawieranie przez nich sojuszy, antagonizmy, a także wyłonienie naturalnych liderów (jeśli tacy w klasie są). Praca ta trwa 45 minut. Po przerwie uczniowie mają możliwość przyjrzenia się dziełu, a następnie prowadzący prosi wszystkie dzieci o opowiedzenie co znajduje się w poszczególnych, rysowanych przez nie zakątkach wyspy oraz o opowiedzenie o roli, jaką sobie tam wyznaczyły. Warto przyjrzeć się co było ważne dla dzieci, począwszy od wyznaczania granic (płoty?, zasięki?), przez możliwości kooperacji (wymiana barterowa produkowanych przez siebie dóbr i usług), po dobra wspólne dla wszystkich (komunikacja na wyspie, system obronny przed wrogami z zewnątrz). Na tę część również przeznaczamy 45 minut. Następnie cała wyspa zostaje uroczyście zawieszona na tablicy korkowej w klasie.

Zakładane efekty, rezultaty / osiągnięte efekty, rezultaty: założeniem tych zajęć jest ponowne zbliżenie się dzieci do siebie, reintegracja. Zakładamy także pobudzenie kreatywności jak również wyrażenie samego / samej siebie przez uczniów, podjęcie działań na rzecz wspólnoty. Wszyscy są zaangażowani, nie ma wykluczonych.

Efekty / trudności w realizacji / sposób pokonania trudności / zdobycie

doświadczenia: trudnością wydaje się być moment startu zajęcia, uczniowie nie są pewni, czy rzeczywiście mogą sami decydować o wszystkim. Trudność pojawia się również w momencie, gdy mamy uczniów nieśmiałych, lub zbyt ekspansywnych. Tutaj ogromna rola prowadzącego - warto wspomnieć o tym w drugiej części zajęć, zwracając uwagę na cechy osobnicze każdego człowieka.

Sposoby sprawdzania efektów: dobrze jest wracać co jakiś czas do wspomnień o pracy przy tworzeniu wyspy, co jest łatwiejsze, gdy dzieło wisi w klasie.

Dlaczego to działanie / przedsięwzięcie może być dobrą praktyką: warsztat ten daje możliwość przeżycia przez uczniów w klasie czegoś nowego, a jednak w oparciu o zawarte wcześniej znajomości. Praca w grupie daje także możliwość pokazania siebie w nowy, ciekawy

sposób. Podejmowanie współpracy przez, wydawać by się mogło, dalekie sobie osoby może zaowocować tworzeniem nowych relacji. Osoba prowadząca dostaje informacje o zainteresowaniach, potrzebach, pragnieniach uczniów, a także o układach panujących w klasie (przyjaźniach, zależnościach, antagonizmach).

Scenariusz zajęć

Tytuł „Wyspa”

Cel ogólny: reintegracja zespołu klasowego po przerwie spowodowanej nauką zdalną

Cele szczegółowe / zoperacjonalizowane: uczniowie uruchamiają własną wyobraźnię, są kreatywni, efektywnie współpracują w grupie, ćwiczą umiejętność ponoszenia konsekwencji własnych decyzji, szanują zdanie innych, są wrażliwi na odmiennosc postaw, a także potrzeby wspólne, są świadomi znaczenia tolerancji.

Potrzebne materiały: zestaw kartek (najlepiej z flipcharta) sklejonych w pojedynczą, na tyle dużą płachtę, aby wszyscy uczniowie zgromadzenie dokoła mieli swobodny do niej dostęp, taśma klejąca, markery, kolorowe pisaki, zakresłaczki potrzebne do tworzenia rysunku wyspy, ławki szkolne zsunięte w taki sposób, aby można było na nich umieścić płachtę z papieru, tablica korkowa, pinezki do przypięcia skończonego dzieła.

Formy, metody, techniki pracy: zbiorowa, słowna, praktycznych działań.

Przebieg zajęć: do przeprowadzenia zajęć potrzebne są dwie godziny lekcyjne (90 minut) z zachowaniem ciągłości. W przedsięwzięciu uczestniczy zespół klasowy wraz z wychowawcą, który pełni tylko rolę prowadzącego. Prowadzący przedstawia klasie ideę wyspy, którą tworzą uczniowie. Każdy ma miejsce na tej wyspie, każdy ją współtworzy, każdy pełni tam jakąś wymyśloną przez siebie rolę. To od dzieci zależy wygląd, układ, zagospodarowanie przestrzeni na wyspie. Wyspą jest na tyle duży kawałek papieru, taki, aby w czasie nanoszenia na ten papier rysunków przez dzieci każdy miał dostęp i możliwość swobodnego rysowania. Zadaniem uczniów jest zorganizowanie życia na samowystarczalnej wyspie, wraz z niezbędnymi na niej ludźmi pełniącymi różne role. Role te pełnią dzieci, a przypisują je sobie samodzielnie. W działaniu podczas pracy nad urządzeniem wyspy doskonale daje się zaobserwować oryginalność pomysłów uczniów, zawieranie przez nich sojuszy, antagonizmy, a także wyłonienie naturalnych liderów (jeśli tacy w klasie są). Praca ta trwa 45 minut. Po przerwie uczniowie mają możliwość przyjrzenia się dziełu, a następnie prowadzący prosi wszystkie dzieci o opowiedzenie co znajduje się w poszczególnych, rysowanych przez nie zakątkach wyspy oraz o opowiedzenie o roli, jaką sobie tam wyznaczyły. Warto przyjrzeć się co było ważne dla dzieci, począwszy od wyznaczania granic (płoty?, zasieki?), przez możliwości kooperacji (wymiana barterowa produkowanych przez siebie dóbr i usług), po dobra wspólne dla wszystkich (komunikacja na wyspie, system obronny przed wrogami z zewnątrz). Na tę część również przeznaczamy 45 minut. Następnie cała wyspa zostaje uroczyście zawieszona na tablicy korkowej w klasie.

Dobrze jest wracać co jakiś czas do emocji, jakie towarzyszyły dzieciom przy tworzeniu ich wspólnej wyspy (np. na godzinach wychowawczych), co ułatwi nam wiszące na tablicy dzieło.